

3me ven.
1me - B.Za
2me - Co.
3me - ~~KA~~ A. de O. od SVB

EX. NO.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken

UITEEN
RAVENHAGE

3

776.261

Communisme,
Studentenwereld

30 maart 1965.

./
Hierbij moge ik Uwe Excellentie een copie aanbieden van mijn brief van 23 maart j.l. no. 776.261 aan Uw Ambtgenoot van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van de daarbij gezonden bijlagen.

Onlangs had ik gelegenheid deze kwestie met U te bespreken. De studentenwereld is in politiek vaarwater geraakt. Tot voor kort was dit niet het geval, aangezien de leidende organisaties der studenten zich daarvan verre plachten te houden. In het bijzonder de Studenten Vakbeweging heeft hierin wijziging gebracht door aan de student andere normen te stellen. De "ouderwetse" student had weinig effectief materiaal te zijner beschikking om zich te verweren tegen de "homines novi, cupidi rerum novarum". Zo wist de SVB de representatieve Nederlandse Studenten Raad te dwingen tot een politieke stellingname welke opvallend eenzijdig is.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinnighe Dansté

424. *survaan vliga*
1 - O.K.W.
2 - ~~H.A.~~ *ilini v. P.H.A.*
3 - C.O.
4 - ~~A.A.~~ *A.C.D.L.O. : O.D. SVB*

EX.NO.13

Aan Ezjne Excellentie
de Minister van Onderwijs,
Kunsten en Wetenschappen
te
's-GRAVENHAGE

2

KM 776.261

Communisme,
Studentenwereld.

23 maart 1965.

./ Hierbij moge ik Uwe Excellentie een overzicht aanbieden van hetgeen er in de laatste tijd in de studentenwereld zich heeft afgespeeld met betrekking tot de houding tegenover het communisme.

Bij brief van 23 september 1964, no. 756.983 zend ik u reeds een overzicht van de activiteiten van de Studenten Vak-beweging. De successen van deze laatste - recentelijk in Amsterdam: 30 van de 30 zetels - stemt wel tot nadenken, ook omdat de Nederlandse Studentenraad zich hierdoor blijkbaar gedrongen gevoelt zich anders dan vroeger op te stellen met betrekking tot de politiek. Dat de S.V.B. niet alleen aan het heden denkt, bleek uit een opmerking van haar voorzitter, namelijk dat de leiding welke men thans in de studentenwereld vereert, later zal worden voortgezet als eenmaal die studenten een plaats in de maatschappij zullen hebben gevonden.

./ Deze dagen viel mijn oog op een artikel in "The Times" van 22-2-1965 - hetgeen ik u hierbij aanbieden - getiteld "Battle for minds of young Greeks". Hierbij werden de gevolgen van het veel liberalere bewind van de regering-Papandreu jgens de communisten besproken, in het bijzonder ook het effect daarvan op de studerende jeugd. Het verschijnsel doet naar ik meen te weten zich ook in andere landen voor.

- 2 -

776.261

2

In dit verband moge ik nog Uw aandacht vestigen op het U bij mijn schrijven no. 776.267 d.d. 17-3-1965 toegezonden verslag over het door de C.P.N. in februari gehouden symposium "De uitdaging van het Marxisme".

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinnighe Dansté

deels reeds verstrekt

De houding van enkele studentenorganisaties,
waaronder die van de Nederlandse Studenten-
Raad (NSR) t.a.v. samenwerking met communisten.

Nationaal

1) Op het nationale congres van de Nederlandse Studenten Raad (NSR) van 6-9 mei 1964 in Scheveningen gehouden, deden afgevaardigden van de Studentenvakbeweging (SVB) voorstellen inzake het bevorderen van de eenheid in de internationale studentenbeweging. Voorgesteld werd dat de NSR naast het bestaande lidmaatschap van de niet-communistische Internationale Studenten Conferentie (ISC), het "geassocieerde" lidmaatschap van de communistische Internationale Unie van Studenten (IUS) moest aanvragen. Ook werd voorgesteld dat de NSR het initiatief moest nemen om te komen tot een rondetafelconferentie van de ISC en de IUS. Beide voorstellen werden met meerderheid van stemmen verworpen.

2) Tijdens de NSR-vergadering van 10 juni 1964 in Utrecht diende , op dat moment praeses van de Nederlandse Christen Studenten Vereniging (NCSV) een motie in betreffende het buitenlandse beleid van de NSR. Daarin werd de Nederlandse delegatie naar de 11de ISC, die van 22 juni tot 1 juli d.a.v. in Christchurch (Nieuw-Zeeland) bijeen zou komen, gevraagd een positief standpunt in te nemen inzake een "open brief" van de communistische IUS om te komen tot samenwerking van beide internationale organisaties. Deze motie alhoewel in tegenpraak met het in mei ingenomen standpunt, werd door de NSR met algemene stemmen aangenomen.

(De communistische IUS, in 1946 opgericht, verenigde aanvankelijk de meeste nationale (ook niet-communistische) studentenorganisaties. Toen na enkele jaren duidelijk werd dat Moskou een overwegende invloed op de besluiten van de IUS had, werd in 1950 als tegenhanger de International Student Conference opgericht. De NSR speelde hierbij een belangrijke rol en als blijk van waardering daarvoor werd het secretariaat van de nieuwe organisatie COSEC = Coördinerend Secretariaat) in Leiden gevestigd.

De communisten zijn sinds eind 1957 doende een vorm van samenwerking met de ISC te verwesenlijken. De IUS wilde daartoe een rondetafelconferentie bijeenroepen. Over de te volgen procedure bij het organiseren van een dergelijke conferentie, werd men het evenwel tot nu toe niet eens.)

- 3) De Nieuw-Zeelandsse regering weigerde visa te verstrekken aan vertegenwoordigers van de IUS, ter bijwoning van de 11de ISC. NSR-president _____ zond daarop een telegram aan de IUS in Praag waarin de leiding van deze organisatie deelneming werd betuigd met het niet verkrijgen van de visa. De NSR verzekerde de communistische internationale studentenorganisatie dat de Nederlandse delegatie die al op weg was naar Christchurch, instructies zouden worden nagesonden om te proberen deze weigering alsnog ongedaan te maken.
- 4) Op uitnodiging van de communistische Tsjechische jeugdorganisatie, de GSM, vertrok _____, perssecretaris van de NSR en hoofdredacteur van het blad "Student", half november 1964 naar Praag. Op 17 november wordt in Tsjecho-Slowakije ieder jaar het feit herdacht dat de Duitse bezetters in 1939 alle universiteiten sloten nadat de studenten in verzet waren gekomen tegen de nazificering van het hoger onderwijs. Aangezien het in 1964 25 jaar geleden was dat zulks gebeurde, werd aan de herdenking ditmaal een internationaal karakter gegeven. Daartoe nodigde de GSM een aantal redacteurs van Westeuropese studentenperiodes uit. Zij vertegenwoordigden o.a. niet-communistische organisaties die geassocieerd lid zijn van de IUS.
- 5) De NSR vroeg de status van waarnemer aan voor het van 28.11 - 10.12.1964 in Sofia gehouden 8ste IUS-congres. Twee vertegenwoordigers van de raad, onder wie _____, secretaris buitenland, reisden naar Bulgarije.
- 6) Op 28.11 sprak de NSR zich uit voor deelneming aan het 9e Wereldjeugdfestival dat van 28 juli tot 7 augustus 1965 in Algiers zal worden gehouden. Nadat het NSR-bestuur geweigerd had accoord te gaan met een motie van de Nederlandse Staatkundige Studenten Federati

(NSSF), die behelste dat er een NSR-festivalcommissie zou worden gevormd stende de vergadering ermee in, dat een officiële commissie in samenwerking met het communistische festivalcomité, de studentendeelneming aan het WJF zou voorbereiden. Het was dus de bedoeling dat deze commissie als contact zou optreden tussen alle organisaties die in de NSR vertegenwoordigd zijn en de communisten. De NSR hield zich op deze vergadering ook bezig met het vraagstuk van de kernbewapening. De raad sprak zich uit tegen de spreiding ervan en keurde de Chinese kernproeven, alomede die welke nog door Frankrijk genomen zullen worden, af. Voorts eiste de NSR, dat China zal worden toegelaten tot de UNO. De raad besloot er bij de Nederlandse regering op aan te dringen de culturele betrekkingen met de Sowjet-Unie uit te breiden. Ook zou de regering gevraagd worden bezoeken van Oostduitse studenten aan ons land mogelijk te maken.

7) Inmiddels hadden jonge Nederlandse communisten een festivalcomité samengesteld dat onder naam van festivalraad, de Nederlandse deelneming aan het 9e WJF voorbereidt. Deze communistische festivalraad weigerde samen te werken met de interne NSR-commissie. De communisten wilden uitsluitend te maken hebben met de afzonderlijke studentenorganisaties. De NSR voldeed aan deze wens door op de vergadering van 16 januari j.l. de commissie te ontbinden. Voorts werd besloten dat de aangesloten studentenorganisaties individueel contact zouden kunnen opnemen met de festivalraad en te spreken over deelneming van leden van hun organisaties aan het festival in Algiers.

8)

9) In "De Waarheid" van 8 februari was in extenso een perscommuniqué van de festivalraad opgenomen waarin o.m. een opsomming werd gegeven van de organisaties die zich voor deelneming aan het festival zouden hebben aangemeld. Blijkens deze publicatie zijn dit naast het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverband (ANJV), de communistische Organisatie Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) en de communistisch georiënteerde studentenorganisatie Perikles, de volgende niet communistische jeugd- en studentenorganisaties: de NSSF, de Unie van Katholieke Studenten Verenigingen in Nederland (UKSV), de Katholieke Studenten Studiegroepenfederatie (KSSF), de NCSV en de Vrijzinnig Christelijke Studenten Bond (VCSB).

Voorts zou er voor deelneming grote belangstelling bestaan bij de SVE, de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia" en bij de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW).

Voorts werd medegedeeld dat een groot aantal verenigingen zich heeft aangemeld nadat zij hadden afgesien van een samenbundeling van de studentendeelneming door middel van een comité dat tot stand was gekomen op initiatief van een aantal personen in de NSR.

10)

11) Samenstelling NSR-bestuur:

, president. Hij is lid van het Leidsch Studenten Corps. In 1963-1964 was hij praeses van de Roems-Katholieke Studenten Vereniging Sanctus Augustinus te Leiden;

, vice-president, lid van het Amsterdamsch Studenten Corps
, secretaris-penningmeester, lid Unitas. Bij de grondraadsverkiezingen in het voorjaar van 1964 was hij lijst-aanvoerder van de Progressieve Onafhankelijke Partij (POP) in Utrecht;

, secretaris onderwijs. Hij is lid van het Leidsch Studenten Corps;

, secretaris sociale zaken, lid van de katholieke studentenvereniging Sanctus Thomas Aquinas te Amsterdam;

, secretaris buitenland, ex-lid van het Wageningseh Studenten Corps. Volgens een publicatie in de studentenpers heeft hij meegewerkt aan de oprichting van het Jongeren Vrijwilligers Corps.

Internationaal

1) Op de 11de ISC in Christchurch (zie ook pag. 1) werd besloten om aan het secretariaat van de ISC mandaat te verlenen in discussie te treden en onderhandelingen te beginnen met de IUS om overeenstemming te bereiken over een aantal beginselen waarop samenwerking tussen beide organisaties mogelijk zou zijn. In dezelfde geest nam de conferentie een motie van afkeuring aan ten aanzien van het beleid van de Nieuw-Zeelandse regering met betrekking tot het weigeren van visa aan IUS-gedelegeerden.

2) Ook in andere kring wint de gedachte veld dat samenwerking met de IUS wenselijk is. Zo onderhield de internationale organisatie van katholieke studenten, Pax Romana, tot voor kort uitsluitend contact met de ISC. Op het tweejaarlijks congres dat van 20-30 juli 1964 in Washington bijeenkwam, werd besloten de status van waarnemer bij de IUS aan te vragen. Men vond het onjuist dat de organisatie, door haar exclusieve binding met de ISC naar buiten de schijn zou wekken de politiek van de ISC altijd goed te keuren.

Commentaar

De verandering in het beleid van de ISC e.o. de NSR moet worden toegeschreven aan de druk, die door een groot aantal leden op de bestuurders wordt uitgeoefend.

In de ISC bevinden zich vele gedelegeerden uit de ontwikkelingslanden, die zich lang niet altijd kunnen of willen uitspreken tegen het communistische Oosten en vóór het kapitalistische Westen. Zij vormen - met de studentenunies van België, Frankrijk, Italië, Joegoslavië en Spanje - een zeer forse oppositie, die een intensieve samenwerking met de communistische IUS voorstaat.

In de Nederlandse Studenten Raad wordt vooral de druk gevoel van de SVB en de NISF. In november 1964 kwam het in de raad bijna tot een crisis, toen het bestuur zich uitsprak tegen deelname aan het komende wereldjeugdfestival in Algiers. Een belangrijk motief vóór deelname bleek voor de opposanten de wens naar contact met vertegenwoordigers van de Afro-Asiatische landen, die daar in grote getale werden verwacht.

Het toenemend contact houdt niet zonder meer in, dat de sympathie voor het communisme groeiende is. Wel wijst het op een toenemende tendens tot relativering van (eigen) ideeën en opvattingen tegen de achtergrond van de snelle politieke veranderingen op het wereldtoneel.

25-2-1965.